

## บทคัดย่อ

### หลักการและเหตุผล

โครงการศูนย์ศึกษาเด็กเล็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้บริการดูแลเด็กเล็กแรกเกิดถึงอายุ 3 ปี เป็นสถานศึกษาของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนักศึกษาสถาบันอื่น มีวัตถุประสงค์ให้เด็กที่รับบริการได้รับการดูแลสุขภาพร่างกายและ พัฒนาการที่ดีที่สุด จึงมีการประเมินพัฒนาการเด็กทุก 2-3 เดือน ในการประเมินต้องเลือกใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม คือ มีความเป็นมาตรฐาน ไม่ใช้เวลานาน สะดวกกับการนำไปใช้ การใช้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถแยกความแตกต่างของปัญหาพัฒนาการช้าหรือพัฒนาการปกติได้ดี

### วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพัฒนาการเด็กโดยใช้แบบประเมินพัฒนาการของโรงพยาบาลราชานุกุล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และ Denver II

### วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เก็บรวบรวมข้อมูลเด็กทุกคนในโครงการศูนย์ศึกษาเด็กเล็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการของโรงพยาบาลราชานุกุล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และ Denver II รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าร้อยละเชิงพรรณนา

เก็บข้อมูลเด็กในโครงการฯ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงกันยายน 2545 จำนวน 74 คน อายุแรกเกิดถึง 36 เดือน ผลการวิจัยพบว่า

#### 1. พัฒนาการโดยรวม

1.1 พัฒนาการของเด็กเมื่อใช้ แบบประเมินพัฒนาการของโรงพยาบาลราชานุกุล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาการปกติร้อยละ 89.19 สงสัยช้า ร้อยละ 10.81 ในจำนวนนี้สงสัยช้า 1 ด้านทุกคน

1.2 พัฒนาการเด็กเมื่อใช้ แบบประเมินพัฒนาการ Denver II พัฒนาการปกติร้อยละ 90.54 สงสัยร้อยละ 9.46 ในจำนวนนี้สงสัยช้า 1 ด้านทุกคน

1.3 จำนวนเด็กมีพัฒนาการสงสัยช้าแตกต่างกัน 1 ราย ระหว่างพัฒนาการเมื่อใช้แบบประเมินของโรงพยาบาลราชานุกุล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข การพัฒนาการเมื่อใช้แบบประเมิน Denver II โดยพัฒนาการเด็กที่สงสัยช้าอยู่ในกลุ่มอายุ 12-18 เดือน

2. พัฒนาการแยกตามรายด้าน

2.1 พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมีจำนวนเด็กที่ พัฒนาการปกติไม่แตกต่างกันทั้ง 2 แบบประเมิน

2.2 พัฒนาการด้านภาษา การช่วยเหลือตนเองและสังคมมีจำนวนเด็กที่ พัฒนาการ ปกติแตกต่างกันเมื่อใช้แบบประเมินทั้ง 2 แบบ

3. ข้อดีและข้อเสียของการใช้แบบประเมิน

3.1 แบบประเมินพัฒนาการของโรงพยาบาลราชานุกุล กรมสุขภาพจิต กระทรวง สาธารณสุข มีความเหมาะสมกับวิถีชีวิต และสังคมของกลุ่มประชากรที่ศึกษา ยืดหยุ่นสำหรับเด็ก แต่ละคน มีแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการและมีการอธิบายพฤติกรรมที่ประเมินชัดเจน แต่ใช้เวลา ประเมินนาน เด็กไม่ให้ความร่วมมือ วิธีการประเมินซับซ้อน

3.2 แบบประเมินพัฒนาการ Denver II เหมาะสมกับวิถีชีวิตสังคมของกลุ่มประชากร ที่ศึกษา สะดวกง่ายใช้เวลาสั้นในการประเมิน แต่คำอธิบายพฤติกรรมไม่ละเอียด พฤติกรรมบาง พฤติกรรมมีความยืดหยุ่นน้อยสำหรับเด็กแต่ละคน ไม่มีแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการที่สงสัยซ้ำ

ข้อเสนอแนะ

1. มีการกำหนดนโยบายในการเลือกใช้แบบประเมินพัฒนาการในศูนย์ศึกษาเด็กเล็ก สอนประเมินพัฒนาการโดยใช้แบบประเมินพัฒนาการแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานและนักศึกษา
2. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง